Konferencja PCA

Akredytacja do celów notyfikacji

Niezakłócony rozwój naszej gospodarki wymaga, by system regulacji prawnych, system akredytacji oraz system normalizacji działały współbieżnie. Wymiana informacji o planowanych zmianach wymagań resortowych, dotyczących akredytowanych podmiotów oraz o zmianach wymagań akredytacyjnych, są warunkiem zapewnienia integralności i właściwego współdziałania systemu akredytacji i systemu prawnego regulującego obszar gospodarki narodowej. Tylko tak rozumiana integracja umożliwia planowanie działań i gwarantuje terminową realizację procesu implementacji nowych przepisów prawa wszystkim zainteresowanym stronom, a zwłaszcza akredytowanym podmiotom. Bardzo dobrym przykładem integracji systemu akredytacji i obszarów regulowanych jest dynamicznie rozwijająca się współpraca Polskiego Centrum Akredytacji z organami administracji rządowej, w zakresie wykorzystania akredytacji na potrzeby autoryzacji i notyfikacji jednostek oceniających zgodność. Nowe ramy prawne, określone Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 765/2008 oraz Decyzją nr 768/2008, mają m.in. na celu zwiększenie zaufania do oceny zgodności wyrobów i usług, poprzez bardziej przejrzysty system zasad i wymagań dla notyfikowanych jednostek oceniających zgodność. Więcej na ten temat pisaliśmy w wydaniu LAB 1/2015.

W konferencji uczestniczyło ponad 150 osób

Pani Lucyna Olborska, nowy dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji, po objęciu najwyższego stanowiska w PCA, wyznaczyła sobie priorytetowe cele. Jednym z nich jest ułatwienie kontaktu akredytowanych jednostek oceniających zgodność z regulatorami w poszczególnych obszarach. „W bardzo wielu przypadkach PCA jest pośrednikiem między regulatorem i jednostką oceniającą zgodność. Regulatorzy zwracają się do PCA z prośbą, na przykład w kwestiach wyjaśnienia otrzymywanych wyników działalności akredytowanych podmiotów, które są przez nich wykorzystywane do podejmowania decyzji w systemie oceny zgodności. Nasza propozycja polega na organizowaniu trójstronnych spotkań: przedstawicieli regulatorów, akredytowanych jednostek oceniający zgodność i PCA, których celem byłoby omówienie obszarów wymagających dodatkowych wyjaśnień. Pomogłoby to regulatorom w podejmowaniu decyzji, w oparciu o wyniki przedstawiane przez akredytowane jednostki oceniające zgodność" – czytamy w wywiadzie z dyrektorem PCA.

Realizując powyższy cel, Polskie Centrum Akredytacji zorganizowało 20 listopada br. konferencję zatytułowaną „Akredytacja jednostek oceniających zgodność do celów notyfikacji – nowe wyzwania". Spotkanie, w którym uczestniczyło ponad 150 osób, zostało przeprowadzone w formie panelu dyskusyjnego, a jego głównym celem była wymiana informacji pomiędzy jednostkami oceniającymi zgodność, regulatorami i PCA.

W Konferencji uczestniczyli: prezes Głównego Urzędu Miar – Janina Maria Popowska, prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Tomasz Schweitzer, prezes Urzędu Transportu Kolejowego – Krzysztof Dyl, prezes Urzędu Dozoru Technicznego – Mieczysław Borowski, dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego – Andrzej Kolasa, goście z zagranicznych jednostek akredytujących – dyrektor słoweńskiej jednostki akredytującej (Slovenska akreditacija, SA) – Bostjan Godec, dyrektor rumuńskiej jednostki akredytującej (Romanian Accreditation Association, RENAR) – Catalina Neague, a ponadto przedstawiciele ministerstw i urzędów centralnych, w szczególności organów autoryzujących, przedstawiciele najwyższego kierownictwa jednostek notyfikowanych, Klubu POLLAB, Forum ISO 9000, członkowie Rady ds. Akredytacji oraz pracownicy PCA.

Konferencja została zorganizowana w związku z obchodzonym corocznie, od 2008 r., Światowym Dniem Akredytacji, ustanowionym przez IAF (International Accreditation Forum) oraz ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation), w celu propagowania wiedzy na temat roli i znaczenia akredytacji dla za-

pewnienia swobodnego przepływu towarów i usług między państwami, natomiast jej temat wynikał z faktu rozszerzenia działalności PCA o akredytację do celów notyfikacji.

W wystąpieniu otwierającym, dyrektor PCA, Lucyna Olborska przywitała wszystkich przybyłych gości oraz podkreśliła, że głównym celem konferencji jest wymiana informacji na temat systemu akredytacji do celów notyfikacji, w tym przekonanie tych, którzy się jeszcze wahają, czy złożyć do Polskiego Centrum Akredytacji wniosek o akredytację do celów notyfikacji, że warto to zrobić.

– *W trakcie swoich prezentacji, nasi eksperci wyjaśnią, jak przebiegają procedury i jakie są konkretne wymagania stawiane jednostkom ubiegającym się o akredytację do celów notyfikacji. Podczas dyskusji panelowej postaramy się udowodnić Państwu, że ci, którzy już posiadają naszą akredytację do celów notyfikacji, czerpią z tego faktu wymierne korzyści* – powiedziała dyr. L.Olborska. *Nasze spotkanie jest pierwszym, na które zaprosiliśmy wszystkie trzy strony tego procesu: przedstawicieli aktualnych oraz potencjalnych klientów z jednostek notyfikowanych i ubiegających się o akredytację do celów notyfikacji, regulatorów – reprezentujących organy autoryzujące i notyfikujące oraz, oczywiście, ekspertów PCA.*

Pierwszą prezentację przedstawił Maciej Dobieszewski, naczelnik Wydziału Prawa Technicznego w Ministerstwie Gospodarki, który podkreślił znaczenie akredytacji udzielonej przez PCA do celów notyfikacji, w procesie podejmowania decyzji przez organ notyfikujący.

Lucyna Olborska – dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji

Tadeusz Matras – zastępca dyrektora Polskiego Centrum Akredytacji

– *Jednym z priorytetów polityki rządu, który mam zaszczyt reprezentować* – mówił M. Dobieszewski – *jest wzmocnienie krajowego przemysłu, a nawet reindustrializacja gospodarki narodowej. To będzie z całą pewnością wizja polityki gospodarczej polskiego rządu w najbliższych latach. Wszyscy jesteśmy świadomi, że realizacja tak postawionych celów nie stanie się możliwa bez silnego i sprawnie funkcjonującego systemu akredytacji. Jestem przekonany, że świadomość znaczenia działalności Polskiego Centrum Akredytacji, zarówno wśród przedsiębiorców, jak i przedstawicieli władz, będzie coraz większa.*

W kolejnych wystąpieniach eksperci PCA: Krzysztof Woźniak, kierownik Działu Akredytacji Jednostek Certyfikujących i Inspekcyjnych (AJ), Ewa Rogowska, koordynator w Dziale AJ, Andrzej Kober, kierownik Zespołu w Dziale Akredytacji Laboratoriów Badawczych oraz Tadeusz Matras, zastępca dyrektora PCA, omówili następujące zagadnienia:

1. Dostosowanie dyrektyw unijnych do Nowych Ram Prawnych (New Legislative Framework).
2. Wykorzystanie akredytacji do oceny kompetencji jednostek posiadających/ ubiegających się o notyfikację – stan aktualny.

Dyskusja panelowa dotyczyła wymiany poglądów na temat korzyści wynikających z posiadania akredytacji do celów notyfikacji. W dyskusji uczestniczyli: Maciej Dobieszewski z Ministerstwa Gospodarki, Natalia Petryk – naczelnik Wydziału Rynku Infrastruktury w Urzędzie Transportu Kolejowego, Paweł Mazur z Departamentu Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, Andrzej Kolasa – dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego oraz Włodzimierz Stawecki – dyrektor Instytutu Pojazdów Szynowych TABOR

3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 (CPR).
4. Nowelizacja polityki DA-11.

Przedstawicielka jednostki notyfikowanej, Magdalena Swat, kierownik Biura Certyfikacji Instytutu Nafty i Gazu, podzieliła się doświadczeniami zebranymi podczas przygotowań oraz oceny przeprowadzonej przez PCA, w celu uzyskania certyfikatu akredytacji dla potrzeb notyfikacji.

Dyskusja panelowa dotyczyła wymiany poglądów na temat korzyści wynikających z posiadania akredytacji do celów notyfikacji i uzyskania przez jednostkę oceniającą zgodność autoryzacji, a następnie statusu jednostki notyfikowanej, w oparciu o ściśle zdefiniowany zakres akredytacji do celów notyfikacji. Dyskusję poprowadził Krzysztof Woźniak, a jej uczestnikami byli: Maciej Dobieszewski z MG, Natalia Petryk – naczelnik Wydziału Rynku Infrastruktury w Urzędzie Transportu Kolejowego, Paweł Mazur, z Departamentu Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, Andrzej Kolasa – dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego oraz Włodzimierz Stawecki – dyrektor Instytutu Pojazdów Szynowych TABOR.

K. Woźniak, we wprowadzeniu zaznaczył, że jednostki ubiegające się o akredytację, składają dobrowolnie wniosek do PCA, gdyż chcą mieć akredytację celową, adresowaną dla pewnej konkretnej działalności. Powstaje jednak pytanie: dlaczego jednostki oceniające zgodność zgłaszają się do PCA o akredytację do celów notyfikacji? Jakie korzyści wiążą się z posiadaniem takiej akredytacji?

Dyrektor Instytutu Pojazdów Szynowych TABOR, jako pierwszy zabrał głos w dyskusji. Powiedział między innymi: *W naszym przypadku warto było przeprowadzić akredytację w celach notyfikacji, gdyż dzięki niej znacząco rozszerzyliśmy naszą ofertę dla klientów – nie tylko krajowych, ale również zagranicznych. Drugą korzyścią jest fakt uznawania wyników naszych badań praktycznie na całym świecie. Regulatorzy krajowi także nie mają do nich zastrzeżeń.*

Chciałbym jeszcze dodać, że gdy kilkanaście lat temu zakończyliśmy pomyślnie proces akredytacji laboratorium, zaobserwowałem zmianę mentalności całego personelu. Wszyscy zrozumieli, że muszą działać systemowo, według procedur, przestrzegać zasad ładu i czystości oraz sporządzać zapisy zgodnie z wymaganiami zawartymi w dokumentach PCA.

Znaczenie akredytacji do celów notyfikacji podkreślił także dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego (TDT), A. Kolasa, który dodał, że od kilkunastu lat TDT współpracuje z Deutsche Bahn przy odbiorach technicznych podzespołów pojazdów szynowych. Po uzyskaniu akredytacji PCA do celów notyfikacji, będzie możliwe rozszerzenie współpracy z kolejami niemieckimi o nowe obszary.

W dalszej części dyskusji uwagę zwrócono na to jak z punktu widzenia organu autoryzującego – Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju – powinna wyglądać współpraca z PCA. W tej sprawie głos zabrał naczelnik Wydziału Rynku Infrastruktury w Urzędzie Transportu Kolejowego, P. Mazur:

– Dla nas najbardziej istotnym było przygotowanie przez PCA programu akredytacji uwzględniającego specyfikę dyrektyw, określanych mianem dyrektyw nowego podejścia. Drugą kwestią jest wymiana informacji między PCA i Ministerstwem. Przy autoryzacji i notyfikacji niezwykle ważna jest zwrotna informacja od nas do PCA: czy jednostka uzyskała notyfikację, czy nie było zastrzeżeń ze strony Komisji Europejskiej i państw członkowskich, natomiast od PCA: czy jednostka nie utraciła kompetencji, gdyż wówczas Ministerstwo zobligowane jest do cofnięcia bądź ograniczenia zakresu autoryzacji do celów notyfikacji. Muszę stwierdzić, że współpraca z PCA układa się bardzo dobrze.

N. Petryk – naczelnik Wydziału Rynku Infrastruktury w Urzędzie Transportu Kolejowego podkreśliła natomiast, że akredytacja do celów notyfikacji w zakresie interoperacyjności kolei we Wspólnocie, została określona w dokumencie PCA: DAN-02, który powstał we współpracy z UTK. Korzyści, jakie wynikają z akredytacji celowej, przede wszystkim zauważalne są w sposobie formułowania zakresu akredytacji, w którym znajduje się bezpośrednie odwołanie do dyrektywy dotyczącej interoperacyjności, a także do technicznych specyfikacji. Dzięki temu UTK może sprawnie i prawidłowo przeprowadzić proces autoryzacji, co znacznie przyśpiesza notyfikację jednostki.

W wystąpieniu podsumowującym dyskusję panelową i całą konferencję, dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji, Lucyna Olborska z satysfakcją podkreśliła fakt, że zarówno uczestnicy dyskusji, jak i zabierający głos goście z sali, pozytywnie ocenili działalność PCA w obszarze akredytacji do celów notyfikacji.

– Myślę, że formuła spotkania, którą zaproponowaliśmy Państwu po raz pierwszy, sprawdziła się w stu procentach. Będziemy ją kontynuować podczas kolejnych spotkań z klientami PCA, również przy okazji obchodów Światowego Dnia Akredytacji w przyszłych latach.

(pca)

www.pca.gov.pl